

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Controleverklaring bij de financiële verantwoording 2019 project Verwerving F-35

Colofon

Titel	Controleverklaring bij de financiële verantwoording 2019 project Verwerving F-35
Uitgebracht aan	Vorzitters Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal
Datum	13 maart 2020
Kenmerk	2020-0000048132

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring behorende bij de financiële verantwoording over het jaar 2019 van het project Verwerving F-35 (VF-35).

1.1 Verklaring over de financiële verantwoording 2019 project Verwerving F-35

Ons oordeel

Wij hebben de financiële verantwoording 2019 van het project Verwerving F-35 van de ministeries van Defensie en Economische Zaken en Klimaat (hierna financiële verantwoording), zoals opgenomen in de door ons gewaarmerkte bijlage, gecontroleerd. Naar ons oordeel is de verantwoording per 13 maart 2020 van de ministeries van Defensie en Economische Zaken en Klimaat (EZK) opgesteld in overeenstemming met de vereisten voor financiële verslaggeving, zoals opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016, de Regeling Grote Projecten en de uitgangspuntennotitie en is een redelijke mate van zekerheid verkregen over de juistheid, de volledigheid en de comptabele rechtmatigheid van deze financiële verantwoording.

De financiële verantwoording bestaat uit:

- de gerealiseerde betalingen, ontvangsten en aangegane verplichtingen in 2019;
- de openstaande verplichtingen, voorschotten en vorderingen per 31 december 2019;
- de toelichtingen hierop.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording'.

Wij zijn onafhankelijk van de ministeries van Defensie en EZK zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de toelichting van de financiële verantwoording waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De financiële verantwoording is opgesteld voor de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal met als doel te voorzien in de informatiebehoefte van de Eerste en Tweede Kamer op basis van de Regeling Grote Projecten. Hierdoor is de financiële verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de financiële verantwoording

Verantwoordelijkheden van de staatssecretarissen voor de financiële verantwoording

De staatssecretarissen van Defensie en EZK zijn verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële verantwoording, die de uitkomsten van de begrotingsuitvoering getrouw dienen weer te geven in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet en de Regeling Grote Projecten. De staatssecretarissen zijn tevens verantwoordelijk voor de comptabele rechtmatigheid en voor een zodanige interne beheersing die de staatssecretarissen noodzakelijk achten om het opmaken van de financiële verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen dat de financiële overzichten geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten en/of fraude bevatten. Onze controle is derhalve niet gericht op het ontdekken van alle gevallen van fraude.

Er zijn in het controlejaar 2019 bij de uitvoering van de controle geen fraudezaken vastgesteld of medegedeeld die een materiële invloed hebben op de financiële verantwoording. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële verantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de ministeries van Defensie en EZK;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële verantwoording en de daarbij opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de financiële verantwoording een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren via onze rapportage bij de voortgangsrapportage over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 13 maart 2020

Auditdienst Rijk

Bijlage - Financiële verantwoording 2019 project verwerving F-35

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00